

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/273/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8414207767
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8414207767.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandrávej a členiek senátu Evy Šofrankovej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu: UK Profit, s.r.o., so sídlom v Nitre, na ul. Hornočermánskej č. 797/59, právne zast. JUDr. Ivanou Zmekovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, na ul. Zámockej č. 18 proti žalovanej: L. J., bytom P. XXX/XXX, X. V., o zaplatenie sumy 473,05 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 26.06.2015, č.k. 9C/84/2015 - 64 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrdzuje sa rozsudok vo výroku II. a III.
- II. Žalovanej sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%.

odôvodnenie:

Predmet konania

1. Žalobca sa uplatnenou žalobou domáhal zaplatenia sumy 473,05 Eur s prísl. Žalobca vzal svoju žalobu čiastočne späť v časti o zaplatenie istiny vo výške 60,- Eur a o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 60,- Eur od 09.09.2014 do zaplatenia. V tejto časti konanie bolo zastavené.

Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 60,- Eur od 09.09.2014 do zaplatenia zastavil, žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 28,- Eur v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že základom právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanou je Zmluva o kreditnej karte, ktorú so žalovanou, ako dlžníčkou uzatvoril právny predchodca žalobcu - Slovenská sporiteľňa, a.s., ako banka vystupujúca v pozícii veriteľa. Žalobca súdu prvej inštancie nepreukázal, akú skutočnú sumu žalovaná z kreditnej karty čerpala a koľko z tohto úveru do podania žaloby skutočne splatila, je známa iba výška kreditného limitu, ktorý bol dohodnutý na sumu 331,94 Eur (10.000,- Sk).

4. Prijal právny záver, že zmluvu, ktorá bola uzavretá, posúdil v zmysle § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako „nepomenovanú zmluvu“, ktorá má po obsahovej stránke najbližšie k zmluve o úvere v zmysle § 497 a nasledujúce Obchodného zákonníka. Zároveň, vzhľadom na postavenie právneho predchodcu žalobcu - Slovenská sporiteľňa, a.s., ako banky a žalovanej, ako fyzickej

osoby - nepodnikateľa, má uvedená zmluva charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, čo napokon účastníci konania, vrátane samotného žalobcu v priebehu konania ani nespochybňovali. Právny predchodca žalobcu - Slovenská sporiteľňa, a.s. odstúpila od Zmluvy o kreditnej karte ku dňu 19.05.2010. V zmysle ustanovenia § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa odstúpením od zmluvy, zmluva od počiatku zrušuje, preto vzniklo právnomu predchodcovi žalobcu, resp. žalobcovi právo domáhať sa zaplatenia neuhradeného zostatku úveru vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe stanovenej v § 101 Občianskeho zákonníka, ktorá začala plynúť dňa 01.06.2010 a uplynula dňa 01.06.2013. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanou aplikoval súd prvej inštancie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a vyslovil záver, že nárok žalobcu bol v čase doručenia žaloby tamajšiemu súdu (01.12.2014) premlčaný.

5. Na právnom závere súdu prvej inštancie nič nezmenilo ani uzavretie Zmluvy o uznaní a splácaní záväzku č. XXXX-XXXX zo dňa 05.06.2014. Z obsahu tejto Zmluvy pre súd prvej inštancie nevyplynulo, že by právny predchodca žalobcu - spoločnosť DPS financial consulting, s.r.o. výslovne v texte zmluvy žalovanú upozornil na skutočnosť, že uznáva premlčaný dlh. To, že žalovaná o premlčaní dlhu nevedela vyplynulo aj z jej výpovede na pojednávaní, z ktorej je zrejmé, že žalovaná, ako osoba neznalá práva vôbec nevie, čo znamená premlčanie dlhu. V tomto kontexte chápal aj písomné vyjadrenia žalovanej v priebehu konania, že svoj dlh uznáva a chce ho celý uhradiť a tiež skutočnosť, že žalovaná dlh spláca, pretože žalovaná tak konala a koná bez vedomosti o premlčaní dlhu. Preto tieto jej prejavy nemajú charakter účinného uznania.

6. Aplikoval ustanovenia § 269 ods. 2 a § 497 Obchodného zákonníka, § 96 ods.1, 2 a 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016 (ďalej len OSP), § 48 ods. 2, § 52 ods. 1 a 2, § 101, § 558 Občianskeho zákonníka a § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

7. Pri výroku o trovách konania súd prvej inštancie vychádzal tak zo zásady úspešnosti upravenej v ustanovení § 142 OSP, ako aj zásady zavinenia za zastavenie konania upravenej v § 146 ods. 2 OSP. Zodpovednosť žalovanej za zastavenie konania v časti úroku z omeškania zo sumy 30,- Eur možno z hľadiska celého predmetu konania pri uplatnení zásady úspešnosti chápať ako neúspech žalovanej, avšak tento neúspech je tak nepatrný, že jej bola priznaná v zmysle § 142 ods. 3 OSP plná náhrada trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku za odpor vo výške 28,- Eur.

Obsah odvolania

8. Proti tomuto rozsudku vo výroku I. a II. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť celú uplatnenú pohľadávku. Alternatívne požadoval rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Mal za to, že žaloba bola zamietnutá z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia dôkazov zo strany súdu prvej inštancie. V danom prípade bol splátkový kalendár zaslaný žalovanej ku dňu 23.05.2014, ako je uvedené pri podpise konateľa spoločnosti, ktorá je právnym predchodcom žalobcu. Vzhľadom na to, že právny vzťah bol do účinnosti novely č.102/2014 Z.z., posudzovaný podľa noriem Obchodného zákonníka, premlčacia doba platila v zmysle Obchodného zákonníka, a teda bola 4 roky. Novela nadobudla účinnosť 13. júna 2014 a vzhľadom na to, že Zmluva o uznaní a splácaní záväzku bola žalovanej zaslaná dňa 23.05.2014, bola zaslaná včas. Dodal, že tvrdenia žalovanej o tom, že si nepamätá, kto presne ju oslovil s ponukou na uzavretie Zmluvy o uznaní a splácaní záväzku sú zavádzajúce, keďže táto dohoda bola ponúknutá žalovanej na základe listov a žiadosti (doručené dňa 04.12.2013 a 19.05.2014), ktoré zasielala veriteľovi, veriteľ ju nikdy neoslovil. Toto považoval za arbitrárne a porušujúce zásadu rovnosti konania.

Hodnotenie odvolacieho súdu.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok vo výroku II. a III. , ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil

na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza (§ 387, ods. 2 CSP).

11. Žalobca namieta, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Žalobca nesúhlasí s právnym názorom súdu prvej inštancie o aplikácii ustanovení o premlčaní podľa Občianskeho zákonníka na právny vzťah založený medzi účastníkmi konania a žiada aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka.

12. K tejto námietke odvolací súd poznamenáva, že novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Právna úprava v zákone č. 102/2014 Z. z. zmenila a doplnila niekoľko právnych predpisov, ktorými sa má zabezpečiť vyššia úroveň právnej ochrany spotrebiteľov ako slabšej strany v spotrebiteľských právnych vzťahoch. Ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ex presis verbis ustanovuje prioritu aplikácie inštitútov Občianskeho zákonníka pred Obchodným zákonníkom. Uvedená právna úprava je síce systematicky zaradená v hmotnoprávnom predpise, ale z hľadiska svojho obsahu má procesnoprávny charakter, pretože určuje, ktorý predpis, v prípade spotrebiteľského právneho vzťahu je potrebné aplikovať (porov. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/851/2015 zo dňa 22.03.2015).

13. Odvolací súd konštatuje, že predmetné ustanovenie vyjadrovalo doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky, a teda právna úprava pred účinnosťou predmetnej novely umožňovala pri posudzovaní premlčania nároku aplikovať občianskoprávnu úpravu.

14. Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bol dňa 26.03.2008 založený záväzkovo právny vzťah na základe Zmluvy o kreditnej karte s úverovým rámcom vo výške 10.000,- Sk. Nemali by byť žiadne pochybnosti a žalobca to nepopiera, že spor vznikol zo zmluvy uzavretej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie úverov) a spotrebiteľmi jeho úverovej služby, že ide o spotrebiteľskú zmluvu (B2C Business to Consumer) a že sporný vzťah sa má posúdiť vo svetle cieľov smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („smernica“).

15. Úprava premlčania je obsiahnutá v dvoch právnych predpisoch, a to v ust. § 387 a nasl. Obchodného zákonníka (všeobecná 4-ročná premlčacia lehota) a ust. § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka (všeobecná 3-ročná premlčacia lehota). V prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva bolo pred účinnosťou predmetnej novely dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach, a nie podnikateľské právo (porov. rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci 5 MCdo 20/2009). Prípadné použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva na spotrebiteľský právny vzťah, a to aj pokiaľ ide o otázku premlčania, predstavuje zhoršenie postavenia spotrebiteľa. S účinnosťou zákona č. 150/2004 Z. z. (01.01.2004) došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly oproti zneniu Občianskeho zákonníka sa dostali do rozporu s jeho novým ust. § 54 ods. 1, podľa ktorého „spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie“. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny

vzťah vrátane premlčania predstavuje takého zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce nevyžaduje transpozíciu v prípade dualistickej úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti tomuto zákonu.

16. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 01.01.1992), avšak niet rozumného dôvodu na konštatovanie, že na plynutie času a jeho dôsledky vrátane premlčania v typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi biznismenmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia.

17. Uvedené závery prijal Krajský súd v Prešove v rozsudku č. k. 6Co/81/2012-279 zo dňa 14.02.2013, ktoré rozhodnutie bolo napadnuté ústavnou sťažnosťou. Následne Ústavný súd v uznesení I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19.06.2013 predmetnú sťažnosť odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť a uzavrel, že „nezistil možnosť porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru rozsudkom krajského súdu“.

18. Vo vzťahu ku uzavretiu Zmluvy o uznaní a splácaní zväzku č. 1932-2013 zo dňa 05.06.2014 a jeho právneho následku na premlčanie dlhu odvolací súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 26.02.2014, sp.zn. 17Co/891/2013 a ktorým sa plne stotožňuje cit.: „Pri posudzovaní dôvodnosti vznesenej námietky premlčania okresný súd správne neprihliadal na predloženú dohodu o uznaní dlhu č. 5171335072 so splátkovým kalendárom zo dňa 24.06.2013. Je zrejmé, že uvedenú dohodu predkladal navrhovateľ odporcovi na podpis už v čase, kedy jeho právo na zaplatenie dlžnej sumy podľa spornej zmluvy o pripojení bolo už premlčané (právo na zaplatenie dlžnej sumy bolo už premlčané v čase kedy ho navrhovateľ nadobudol zmluvou o postúpení pohľadávok). Bolo preto podľa názoru odvolacieho súdu povinnosťou navrhovateľa, aby pri predkladaní dohody o uznaní dlhu odporcovi ako k spotrebiteľovi postupoval s odbornou starostlivosťou a v súlade s dobrými mravmi a vysvetlil všetky dôsledky uzavretia dohody osobitne vo vzťahu k premlčaniu nakoľko postúpením pohľadávky sa odporca ako spotrebiteľ nemôže dostať do horšieho postavenia ako vo vzťahu s pôvodným veriteľom; preto podľa názoru odvolacieho súdu ak po postúpení pohľadávky navrhovateľ vstupuje do postavenia pôvodného veriteľa je pri uzavieraní právnych úkonov s odporcom ako spotrebiteľom povinný rešpektovať všetky ustanovenia právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa. V tomto smere sú to najmä príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Z tohto hľadiska predmetná dohoda podľa názoru odvolacieho súdu nepochybne zhoršuje postavenie odporcu ako spotrebiteľa, pretože pôvodne nevymáhateľnú naturálnu obligáciu navrhovateľa mení na nárok, ktorý možno uplatniť na súde (bez rizika neúspechu v konaní v prípade vznesenia námietky premlčania) a to bez nepochybného dôkazu, že to bolo skutočnou vôľou odporcu ako spotrebiteľa a že tento bol o právnych následkoch uzavretia dohody zo strany navrhovateľa oboznámený. V samotnom texte dohody nie je zmienka o premlčaní dlhu, ktoré má byť predmetom uznania a ak aj dohoda zmienuje o tom, že „premlčaním záväzkov nezaniká“ a o „vedomosti odporcu o následkoch uznania premlčaného dlhu“ obsahuje umiestnenie tohto textu nezodpovedá podmienkam prístupu navrhovateľa k odporcovi s odbornou starostlivosťou (argumentácia nižšie). Tiež je zrejmé, že text dohody bol vopred pripravený zo strany navrhovateľa a odporca nemal možnosť jeho obsah (najmä vo vzťahu k uznaniu dlhu) vopred ovplyvniť. Takúto dohodu je preto aj podľa názoru odvolacieho súdu potrebné vnímať ako neplatnú, pretože je podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi nakoľko nepochybne výrazne zhoršuje postavenie odporcu ako spotrebiteľa vo vzťahu k navrhovateľovi, jej uzavretie je výlučne v záujme navrhovateľa, ktorý jej uzavretie dosiahol v rozpore s ustanoveniami o ochrane odporcu ako spotrebiteľa (najmä s ustanovením § 4 ods. 8 a § 7 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).“

19. Súd prvej inštancie preto správne posúdil ex offa (§ 5b zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) otázku premlčania uplatneného nároku a po zistení, že nárok žalobcu je premlčaný, žalobu zamietol.

20. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP rozsudok vo výroku II a III ako vecne správny potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1, 262, ods. 1 CSP tak, že vyslovil, že žalovaná má nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pretože bola v odvolacom konaní plne úspešná.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).